

राष्ट्रीय कृषि विस्तार व तंत्रज्ञान अभियानाच्या (NMAET) कृषि विस्तार उप अभियानांतर्गत, राज्याच्या कृषि विस्तार कार्यक्रमांमध्ये सुधारणांकरिता सहाय्य (आत्मा) योजनेंतर्गत अनुसूचित जमाती प्रवर्गासाठीचा सन २०१९-२० चा अखर्चित राज्य हिस्सा रक्कम रु. २२.८५ लक्ष निधी पुनर्जिवित करून चालू वर्षी विनियोगात आणण्यास मान्यता देणेबाबत..

महाराष्ट्र शासन

कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: पूरक २०१९/प्र.क्र.१९७/३-अ,

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई - ४०००३२

दिनांक : ०७ जुलै, २०२१

वाचा -

१. संचालक आत्मा यांचे पत्र क्र.आत्मा/ प्र.क्र.०१/ लेखा /निधी मागणी/२६९/२०२०, दि.२०.४.२०२०
२. केंद्रीय कृषि व शेतकरी कल्याण मंत्रालय यांचे पत्र क्र. मि.सं./एफनं.२७-२/२०२०- अई, (एफटीएसपी-८२७२६) दि.१५.४.२०२०
३. कृषि व पदुम विभाग शासन निर्णय क्र. पूरक २०१९/प्र.क्र.१९७/३-अ, दि. ०२.०९.२०२०
४. केंद्रीय कृषि व शेतकरी कल्याण मंत्रालय यांचे पत्र क्र. ९-८/२०२१-एई (सी.क्र.९६८४९), दि.२३.०४.२०२१
५. संचालक आत्मा यांचे पत्र क्र.आत्मा/ प्र.क्र.०१/ लेखा /निवि/पुनर्जिवित/३००/२१, दि.२६.०४.२०२१
६. आदिवासी विकास विभाग शासन निर्णय क्र. बीयुडी-२०२०/प्र.क्र.०७/कार्यासन-६, दि. ०५.०७.२०२१

प्रस्तावना -

केंद्र पुरस्कृत राष्ट्रीय कृषि विस्तार व तंत्रज्ञान अभियानांतर्गत (NMAET) कृषि विस्तार उप अभियान राबविण्यात येत आहे. सदर उप अभियानात राज्याच्या कृषि विस्तार कार्यक्रमांमध्ये सुधारणांकरिता सहाय्य (आत्मा) ही योजना केंद्र व राज्य शासनाच्या ६०:४० अर्थसहाय्याच्या प्रमाणात राबविण्यात येते. सदर योजना सन २०१९-२० मध्ये राबविण्यासाठी एकूण रु. ११७५९.७३ लक्ष रकमेचा राज्य कृती विस्तार आराखडा (SEWP) तयार करण्यात आला असून त्यांतर्गत केंद्र हिस्सा रु. ६७९५.५२ लक्ष व राज्य हिस्सा रु. ४९६४.२० लक्ष असा आहे आणि तो राज्य प्रकल्प मंजूरी समितीच्या (SLSC) मान्यतेने केंद्रीय कृषि मंत्रालयाच्या मंजूरीसाठी सादर करण्यात आला होता.

उपरोक्त संदर्भ क्र.२ अन्वये केंद्र शासनाने सन २०१९-२० मधील अखर्चित निधी पुनर्जिवित करून सन २०२०-२१ या आर्थिक वर्षात वापरण्यासाठी मान्यता दिली होती. त्यानुसार, आत्मा अंतर्गत अनुसूचित जमाती या घटकांतर्गत सन २०१९-२० या आर्थिक वर्षामधील केंद्र हिस्स्याचा रु.५७.४७९४५ लक्ष निधी संदर्भाधीन दि.०२.०९.२०२० रोजीच्या शासन निर्णयान्वये निर्गमित

करण्यात आला आहे. तथापि कोविड-१९ पॅन्डॅमिकच्या पार्श्वभूमीवर राज्य हिस्सा रक्कम रु. २२.८५ लक्ष निधी वितरीत करण्याच्या प्रस्तावास वित्त विभागाची मान्यता प्राप्त झाली नव्हती.

उपरोक्त संदर्भ क्र.४ अन्वये केंद्र शासनाने सन २०२०-२१ मधील अखर्चित निधी पुनर्जिवित करून सन २०२१-२२ या आर्थिक वर्षात वापरण्यासाठी मान्यता दिली आहे. त्यानुसार, आत्मा अंतर्गत अनुसूचित जमाती या घटकांतर्गत सन २०१९-२० या आर्थिक वर्षामधील केंद्र शासनाने वितरीत केलेल्या निधीच्या अनुषंगाने आवश्यक असलेला व शासन स्तरावर प्रलंबित असलेला राज्य हिस्सा रक्कम रु. २२.८५ लक्ष निधी लेखाशिर्षनिहाय २०२१-२२ या आर्थिक वर्षात खर्च करण्यासाठी बीडीएस प्रणालीवर वितरित करण्याबाबतचा प्रस्ताव संचालक (आत्मा) यांनी संदर्भाधीन दि. २६.०४.२०२१ च्या पत्रान्वये शासनास सादर केला आहे.

केंद्र पुरस्कृत राष्ट्रीय कृषि विस्तार व तंत्रज्ञान अभियानांच्या(NMAET) कृषि विस्तार उप अभियानांतर्गत, राज्याच्या कृषि विस्तार कार्यक्रमांमध्ये सुधारणांकरिता सहाय्य (आत्मा) अंतर्गत सन २०२१-२२ या आर्थिक वर्षात अनुसूचित जमाती प्रवर्गाकरिता अर्थसंकल्पित लेखाशीर्ष २४०१A५२१ अंतर्गत राज्य हिस्स्याकरिता रु.३७७.०० लक्ष इतकी तरतूद करण्यात आली आहे.

आ.वि.वि. विभाग व वित्त विभाग यांनी दिलेल्या मान्यतेस अनुसरून केंद्र पुरस्कृत राज्य कृषि विस्तार कार्यक्रमांना विस्तार विषयक सुधारणा करण्यासाठी सहाय्य उप अभियान (आत्मा) या योजने अंतर्गत आत्मा अंतर्गत अनुसूचित जमाती या घटकांतर्गत सन २०१९-२० या आर्थिक वर्षामधील केंद्र शासनाने वितरीत केलेल्या निधीच्या अनुषंगाने आवश्यक असलेला व शासन स्तरावर प्रलंबित असलेला राज्य हिस्सा रक्कम रु. २२.८५ लक्ष इतका निधी सन २०२१-२२ या आर्थिक वर्षात पुनर्जिवित करून आयुक्त(कृषि) यांना वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्याबाबत शासन पुढीलप्रमाणे निर्णय घेत आहे -

शासन निर्णय :

१. केंद्र पुरस्कृत राष्ट्रीय कृषि विस्तार व तंत्रज्ञान अभियानाच्या (NMAET) कृषि विस्तार उप अभियानांतर्गत, राज्याच्या कृषि विस्तार कार्यक्रमांमध्ये सुधारणांकरिता सहाय्य (आत्मा) या योजनेंतर्गत सन २०१९-२० या वर्षातील अनुसूचित जमाती प्रवर्गाचा राज्य हिस्स्याचा अखर्चित निधी रु. २२.८५ लक्ष (रु. बावीस लक्ष पंच्यांशी हजार फक्त) सन २०२१-२२ या वर्षात पुनर्जिवित करून कृषि आयुक्तालयास बीडीएस प्रणालीवर वितरित करण्यात येत आहे.
२. योजनेकरीता प्रत्यक्ष वितरीत करण्यात येणा-या निधीच्या मर्यादेत योजनेची अंमलबजावणी करावी, तसेच सदर खर्च चालू वर्षी पुढील लेखाशिर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा.

(राज्य हिस्सा ४०%) मागणी क्रमांक टी-५, २४०१ पीक संवर्धन,७९६ - अनुसूचित जमाती उपयोजना, (०१) अनुसूचित जमाती क्षेत्राखालील उप योजनांतर्गत योजना, (०१) (१८)- कृषि उन्नती योजना- कृषि विस्तार कार्यक्रमांना विस्तार विषयक सुधारणा करण्याकरिता सहाय्य- उप अभियान (केंद्र पुरस्कृत योजना) (राज्य हिस्सा ४०%) (अनुसूचित जमाती) (२४०१ अ५२१),

३३ अर्थसहाय्य या लेखाशिर्षाखाली कृषि आयुक्त यांना अर्थसंकल्पिय वितरण प्रणालीवर वितरीत करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

३. सन २०२१-२० मध्ये राज्यात सदर योजनेची अंमलबजावणी व सनियंत्रण करण्याच्या दृष्टिने, पुढील अधिकाऱ्यांना नियंत्रण तसेच आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

अ.क्र.	स्तर	नियंत्रण अधिकारी	आहरण व संवितरण अधिकारी
१.	आयुक्तालय स्तर	आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, पुणे	सहाय्यक संचालक (लेखा-१) कृषि, आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
२.	जिल्हास्तर	संबंधित प्रकल्प संचालक, आत्मा	संबंधित जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी कार्यालयातील लेखाधिकारी.

४. आत्मा कार्यक्रम सन २०२१-२२ साठी अनुसूचित जमाती या प्रवर्गासाठी वितरीत करण्यात आलेला निधीचा केवळ त्याच प्रवर्गासाठी वापर करण्यात यावा.
५. सदर योजनेतर्गत सन २०२०-२१ मध्ये वितरीत केलेल्या निधीचे लेखापरिक्षित केलेली उपयोगिता प्रमाणपत्रे (Audited Utilization Certificates) सत्वर सादर करावीत.
६. हे आदेश वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.५०९/२०२१/व्यय-१४, दि. २३.०६.२०२१ अन्वये प्राप्त झालेल्या मान्यतेच्या अधिन राहून निर्गमित करण्यात येत आहे .
७. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२१०७०७१६२०४५५४०१ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने

(बा. कि. रासकर)

सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रती -

- १.सचिव (कृषि), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
- २.सचिव (आदिवासी विकास), आदिवासी विकास विभाग , मंत्रालय, मुंबई-३२
- ३.आयुक्त (कृषि) तथा राज्य नोडल अधिकारी आत्मा, कृषि आयुक्तालय,पुणे
- ४.आयुक्त (समाजकल्याण), पुणे
- ५.संचालक (आत्मा), कृषि आयुक्तालय,पुणे
- ६.सर्व जिल्हाधिकारी तथा अध्यक्ष आत्मा नियामक मंडळ (मुंबई शहर व मुंबई उपनगर वगळून)
- ७.सर्व संचालक, कृषि आयुक्तालय, पुणे
- ८.सर्व विभागीय कृषि सहसंचालक
- ९.सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद तथा उपाध्यक्ष आत्मा नियामक मंडळ
- १०.संचालक वनामती, नागपूर
- ११.उप संचालक, आत्मा, सामेती, पुणे

- १२.सहाय्यक संचालक (लेखा-१), कृषि आयुक्तालय, पुणे
- १३.सर्व जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी,
- १४.सर्व प्रकल्प संचालक (आत्मा),
- १५.महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मंत्रालय, मुंबई
- १६.कृषि विकास अधिकारी, सर्व जिल्हा परिषद
- १७.सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी.
- १८.महालेखापाल - १/२(लेखा परिक्षा)/(लेखा व अनुज्ञेयता) मुंबई /नागपूर
- १९.वित्त विभाग (का.व्यय-१) (अर्थसंकल्प-१२)(अर्थोपाय), मंत्रालय, मुंबई.३२
- २०.नियोजन विभाग, कार्यासन - १४१४, १४३१, मंत्रालय, मुंबई.३२
- २१.कार्यासन अधिकारी, २-अ, कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- २२.निवड नस्ती (कार्यासन-३अ)